64: Bir Kimseye Kesin Cehennemliktir Diyebilir Miyiz?

Musa Ebu Cafer

8 Ağu, 2017

https://ilimvecihat.com

SORU

Selamun aleykum hocam, Biz herhangi bir kişi hakkında bu kesinlikle cehennemdedir diyebilir miyiz? Benle bir arkadaş bu konu hakkında tartıştık. Ben Kur'an'da cehennemlik olduğu söylenen adı geçen kişiler dışında kimseye bu kişi kesinlikle cehennemdedir diyemeyiz dedim. Bu şekilde dersini görmüştük. Bilgi verirseniz jazakallahul hayr.

CEVAP

Aleykum selam ve rahmetullahi ve berekatuhû. Hamd âlemlerin rabbi olan Allah'a, salât ve selam efendimiz Rasûlullah'a, ehli beytine, ashabına ve yolunu takip eden mü'minlere olsun.

İnsanların ahiretteki durumlarını elbette en iyi bilen ve nereye gideceklerine hükmedecek olan gaybın sahibi Allah-u Teâlâdır.

İnsanlar iki kısma ayrılırlar. Müslümanlar ve kâfirler. Müslüman bir kimseye hakkında (Kur'an ve Sünnet'ten) bir nas olmadığı müddetçe o "kesin cennettedir" veya "kesin cehennemdedir" diyemeyiz. İmam Tahavi akide kitabında bunu beyan eder. Çünkü o Müslümanın iman üzere mi değil mi nasıl öldüğünü bilemeyiz. O kimse münafık mıdır? Değil midir? Bilmiyoruz. Müslümanlar için cenneti diliyoruz.

Bir kimsenin iman ve takvası ne kadar çok olursa o oranda hakkında ki "cennetlik" zannımız çoğalır. Ne kadar az olursa hakkında ki zannımızda azalır. Eğer bir nas hakkında "cennetlik" demişse bizlerde "kesin cennettedir" deriz. Mesela Cennetle müjdelenmiş on sahabi, Hatice, Aişe, Fatıma, Ukkaşe, Bedir ehli vs. cennetle müjdelenmiş sahabeler cennettedir deriz. Ama genel anlamda muayyene inmeden Müslümanlar cennettedir, kâfirler cehennemdedir deriz.

Kâfirlere gelince, ölmüş olan belirli bir kâfire "cehennemdedir!" Denilip denilmeme meselesinde âlimler iki görüşe ayrılmışlardır.

Birinci görüş: "Kesin cehennemdedir" diyemeyiz. Çünkü son ölüm halini bilmiyoruz. Belki son anda tevbe nasip olmuştur, iman üzere ölmüştür veya hüccet ulaşmamıştır diye ahirette mazurlu sayılıp imtihan edilecektir. Bunu bilemeyiz. Biz sadece genel olarak "kâfirler cehennemdedir" deriz ama belirli bir kimse hakkında nas olmadığı müddetçe "kesin cehennemdedir" diyemeyiz. Ama hakkında nas varsa mesela Ebu Leheb gibi Firavun gibi Ebu Cehil gibi, Ebu Talip gibi kimselere "cehennemdedir" diyebiliriz demişlerdir.

İkinci görüş: Muayyen bir kâfire zahiren küfür üzere ölmüşse

“cehennemdedir” diyebiliriz demişler. Delil olarak şu naslara dayanırlar:

“Allah, kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz; bundan başkasını, (günahları) dilediği kimse için bağışlar.” *(Nisa, 48)*

İbni Mace, Bezzar ve Taberaninin getirdikleri sahih rivayette bir bedevi, Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*’e gelerek: Babam rahim akrabalığını gözetir, şunu şunu işlerdi, dedi. Sonra “babam nerededir?” dedi.

Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*: ***“Ateştedir!”*** buyurdu.

Adam üzüldü. Peki “baban nerededir?” sordu. Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ***“ateştedir”*** buyurdu. Sonra giderken; ***“Hangi müşriğin kabri yanından geçersen onu ateşle müjdele!”*** buyurdu.

Yine delil olarak İbni Hacerin Ebu Bekir *(radiyallahu anh)* ile mürtedler arasında meydana gelen savaş ve sonrasında tevbelerini bahsederken, Ebu Bekir *(radiyallahu anh)* onların tevbelerini bazı şartlarla kabul ettiğini ve o şartlardan birinin “Sizin ölüleriniz cehennemde ve bizim ölülerimizin cennette” olacağını itiraf etmelerini istemişti. Bu olaya sahabeler şahit olmuşlar ve kimse itiraz etmemişti.

Bu ve buna benzer deliller getirerek zahiren kâfir ölen kimseye “cehennemdedir” demenin caiz oluşu daha ağır basıyor. Allah-u Teâlâ en doğrusunu bilendir.

Allah’a hamd ve Rasûlü Muhammed’e salât ve selam olsun. Davamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah’a hamd etmektir.